

Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce: Kristýna Gajová

Název bakalářské práce: Funkce a vnímané přínosy přirozených mentorů v životech dětí a dospívajících ve věku od 11 do 16 let

Vedoucí – oponent: Jan Jaroš

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny	X			
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně	X			
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování		X		
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne	X			
Stanovené cíle: splněny – nesplněny	X			

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení	X			
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou	X			
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená	X			
Propojení literární přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé	X			

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje	X			
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb			X	
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	X			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné	X			
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	X			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	X			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy		X		
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb		X		

Specifické připomínky (vše podstatné, co se nevešlo do výše uvedených bodů):

Práce je napsána čtivě, srozumitelně, bez větších gramatických přehmatů. Přesto si v rámci konstruktivní kritiky dovoluji uvést několik návrhů pro případná zlepšení. A také několik specifických ocenění:

- **Formální nedostatky práce:**
 - Číslování textu začíná již na druhém listu, což není vhodné a dle zvyklostí by mělo začínat až od první strany věcného textu práce, tedy od Úvodu. V tomto případě na str. 8. Neboli, na úvodních listech by čísla stránek neměla být uvedena, přestože jsou započítávána do celkového rozsahu textu.
 - Text je čtivý, přehledný a až na výjimky dobře strukturovaný. Pouze některé části působí zmateně a nesrozumitelně, např. popis empirické části na str. 8.
 - V celém textu jsou ponechány na konci řádu osamocené spojky (např. spojky „a“, „i“) a další znaky, které by neměly ukončovat text na konci řádku.
 - V textu práce se objevují drobné překlepy a nepřesnosti, např.:

- chybějící mezery v nepřímé citaci: „(Hurd&Zimmerman, 2010)“ na str. 16, „(Ryan&Deci, 2000)“ na str. 18 a 19, atd.,
- chybějící citační zdroj u přímé citace na str. 25,
- v seznamu literatury občas zůstaly uvedeny interaktivní odkazy na zdroje.

Nedostatky v analýze dat:

- Autorka analyzuje data získaná z výzkumného souboru 10 participantů a participantek. Zatímco data získaná od některých z nich (František, Aleš, Helen, Eva, Věrka) tvoří významnou část její analýzy, o jiných participantkách/participantech (Adéla, Viky, Ondra) se v datové analýze téměř nedočítáme, aniž by tento nepoměr (bias) byl jakkoli reflektován v kapitole 5.8. Limity nebo kapitole 7. Diskuze.

Zdařilé vymezení cíle práce:

- Zejména kladně hodnotím jasné vymezení cíle bakalářské práce, společně s reálnou ambicí o rozšíření současného stavu poznání ve zkoumané oblasti.

Práce s aktuálními zdroji:

- Oceňuji zapracování relativně velkého počtu aktuálních výzkumů, případně zdrojů z poslední dekády.
- Kladně hodnotím i zařazení kapitoly 2.3.3. Mezery (která snad pro lepší přehlednost mohla být pojmenována například jako Mezery dosavadního výzkumu), kde autorka stručně a jasně pojmenovává slabá místa dosavadních výzkumů. Například téma socio-geografického zkreslení, atd.

Sběr dat:

- Oceňuji využití participativních metod (malování) při sběru dat od dětských respondentů.
- Oceňuji začlenění informovaného souhlasu i pro nezletilé participanty a participantky, namísto běžného (a jak autorka správně uvádí nedostatečného) vyžadování souhlasu toliko od zákonných zástupců.

Diskuze a limity práce:

- V kapitole Diskuze autorka velmi zdařile zasazuje svůj výzkum do kontextu současného stavu poznání. Na druhou stranu v této kapitole postrádám odpovídající reflexi limitů a nedostatků její práce. Některé z limitů autorka uvedla v kapitole 5.8, což oceňuji, ovšem nepovažuji za zcela dostatečné a odpovídající jinak velmi dobré úrovni její práce.

Otázky, podněty k obhajobě:

- Autorka na str. 11 své práce popisuje odlišné závěry posledních výzkumů týkající se rozdílného typu mentorů, které děti vyhledávají.
 - Jak si autorka tento rozpor vysvětluje a našla pro něj případně nějaké výzkumné vysvětlení?
 - Současně, v tabulce participantů/participantek a jejich mentorů/mentorek na str. 24 autorka neuvádí věk mentorů/mentorek. Mohla by autorka tento nedostatek zhojit při obhajobě?
 - Konečně, souvisí nějak předpokládaný „nižší“ věk mentorek Adély, Viky a Dáši se skutečností, že data shromážděná od těchto respondentek byla alespoň v autorkou popisované analýze dat reflektována jen velmi spoře?

- Na str. 23 autorka uvádí druhou výzkumnou otázku jako: „V návaznosti na to se dotýkám otázky o rozdílech, které děti a dospívající vnímají mezi mentory a dalšími dospělými v jejich okolí.“ Předpokládám, že takto její výzkumná otázka nezněla. Mohla by autorka během obhajoby své práce uvést přesné znění této výzkumné otázky?
- Na str. 27 autorka uvádí, že data z rozhovorů byla uložena na zabezpečený cloud v jejím počítači. Mohla by autorka rozvést, jak se ji technicky taková věc podařila? Případně objasnit, zda jsou data uložena na vzdáleném cloudu nebo na fyzické paměti jejího počítače?
- Na str. 14 autorka popisuje přínosy přirozeného mentoringu například ve zvýšeném sebevědomí, subjektivním well-beingu, atd. V kapitole 3. autorka propojuje přirozený mentoring se sebedeterminační teorií Ryana a Deciho. Nachází autorka nějaký vztah a případný rozvojový potenciál také mezi přirozeným mentoringem a teorií self-efficacy?

Celkové hodnocení práce (slovně, s jasným /ne/doporučením k obhajobě):

I při zohlednění všeho výše uvedeného nelze než hodnotit práci jako velmi zdařilou. Zejména výzkumná část odpovídá svou kvalitou téměř práci diplomové. Stejně tak je nutno vyzdvihnout a ocenit aktuálnost zpracovávaných zdrojů v části teoretické a začlenění práce a jejích výsledků do současného stavu poznání v dané problematice. Tím spíše je škoda některých formálních a obsahových nedostatků práce popsanych výše, nicméně je na autorce, aby se s těmito vypořádala během ústní části obhajoby bakalářské práce.

Celkově práci hodnotím jako velmi povedenou a doporučuji k obhajobě.

Pakliže se autorka během obhajoby své práce odpovídajícím způsobem vypořádá s identifikovanými nedostatky a řádně zodpoví předestřené otázky, navrhuji práci klasifikovat výborně.

Návrh klasifikace: výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl/a

V Praze dne 8.6.2024

podpis: Jan Jaroš